

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

چالش‌های مدیریت کلاس مدارس ابتدایی در مناطق دوزبانه شهرستان اهواز

شهین رستمی

۱- کارشناسی ارشد علوم تربیتی، واحد دزفول، دانشگاه آزاد اسلامی، دزفول، ایران.

Email:Shahin.rostami1398@gmail.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر، چالش‌های مدیریت کلاس مدارس ابتدایی در مناطق دوزبانه شهرستان اهواز بود. روش پژوهش توصیفی و از نوع پیمایشی بود. جامعه آماری شامل شامل کلیه معلمان مدارس ابتدایی مناطق دوزبانه شهرستان اهواز بود. که نمونه‌ای به حجم ۲۱۷ نفر، با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق‌ساخت استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده روش‌های کمی (میانگین، انحراف معیار، بیشینه و کمینه) و کیفی (مصاحبه) انجام شد. یافته‌های کمی نشان داد که بیشترین چالش‌های مدیریت کلاس مدارس ابتدایی در مناطق دوزبانه مربوط به عدم درک ضرب المثل‌های فارسی توسط دانش‌آموزان، تداخل زبان مادری با زبان فارسی و ایجاد مشکل در درک کلمات توسط دانش‌آموزان، طی نکردن دوره پیش دبستانی در دانش‌آموزان، فراهم نبودن وسایل سمعی و بصری در مدارس، زیاد بودن حجم کتاب‌های درسی برای مناطق دوزبانه و بی سواد بودن اکثر والدین دانش‌آموزان این مناطق می‌باشد.

کلید واژه‌ها: چالش‌های مدیریت کلاس، مناطق دوزبانه.

۱. مقدمه

یکی از عمده‌ترین مسائلی که از دیرباز در امر تعلیم و تربیت مهم به نظر می‌رسد، مدیریت کلاس و راه‌های برقراری ارتباط با دانش‌آموزان می‌باشد. مدیریت کلاس درس، اداره‌ی دانش‌آموزان از طریق به کارگیری کارکردهای مدیریت آموزشی: یعنی برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت و رهبری، نظارت، کنترل و ارزشیابی جهت تحقق اهداف آموزش می‌باشد. فراگیران دارای تفاوت‌های فردی زیادی هستند. معلم باید با شناخت علایق و استعدادها با دانش‌آموزان ارتباط برقرار نماید در اداره‌ی کلاس موفق باشد. همه‌ی جوامع انسانی انتظار دارند که مدرسه در کودکان آنان تغییرات مثبتی ایجاد نماید تا آنها قدرت استدلال، نقادی و حضور در جامعه را پیدا نمایند. بنابراین معلم به مثابه برنامه‌ریز نظام کلاس درس باید با توانایی، دانایی و خلاقیت خاص خود فراگیران را یاری دهد تا در امور مختلف زندگی موفق باشند (تابر، ترجمه مهدی سرکارآرانی، ۱۳۸۳).

برقراری ارتباط مؤثر جز با مدیریت اثربخش و توانای معلم ممکن نخواهد شد. پس لازم است که معلمان با شیوه‌های مدیریت کلاس و مهارت‌های ارتباط با دانش‌آموزان آشنا بوده و برحسب موقعیت و فضای کلاس آن را به نحو مطلوب به کار ببندد. منظور از مدیریت کلاس درس، طیف وسیعی از تکنیک‌ها و روش‌هایی است که برای تسهیل در امر آموزش، بالا بردن مدت زمان یادگیری، ایجاد و تداوم فضایی دلپذیر و خوشایند در کلاس، ممانعت از رفتارهای ناسامان و خلل آفرین و حاکمیت نظم و انضباط بر کلاس، به کار برده می‌شود. این تکنیک‌ها متضمن مهارت‌های ارتباطی، مدیریتی و تدابیر آموزشی است (بیانی، ۱۳۸۷). برخورد معقول با نظام اجتماعی کلاس، تسلط در طراحی آموزشی، توجه به تفاوت‌های فردی و آمادگی برای تدریس قبل از ورود به کلاس از جمله عوامل مهم و مؤثر در رسیدن به هدف‌های تربیتی به شمار می‌آیند. در این میان مدیریت کلاس درس از اهمیت بسزایی برخوردار است. از طرفی مدیریت کلاس برای مناطق دو زبانه از اهمیتی مضاعف برخوردار خواهد بود. چرا که مشکلات یادگیری و متعاقب آن بی انضباطی دانش‌آموزان در مناطق دو زبانه عواملی از قبیل تنظیم انضباطی دانش‌آموزان خیلی بیشتر می‌باشد.